

DE VRIJETIJDSECTOR IN HET LANDELIJK GEBIED

Kennissessie Gastvrij Overijssel

Anneke van Mispelaar

Inhoud

1. Recreatie en toerisme in het landelijk gebied
2. Wat speelt er (nog meer) in het landelijk gebied
 - Bevolkingsgroei en groeiende recreatiebehoefte
 - Groeiend toerisme
 - Druk op natuurgebieden
 - PPLG
3. Kansen en bedreigingen als gevolg van de transitie van het landelijk gebied
 - Groenblauwe dooradering
 - Spreiding en zonering natuur & recreatie
 - Cultuurhistorie en erfgoed als aanjager
4. Stellingen

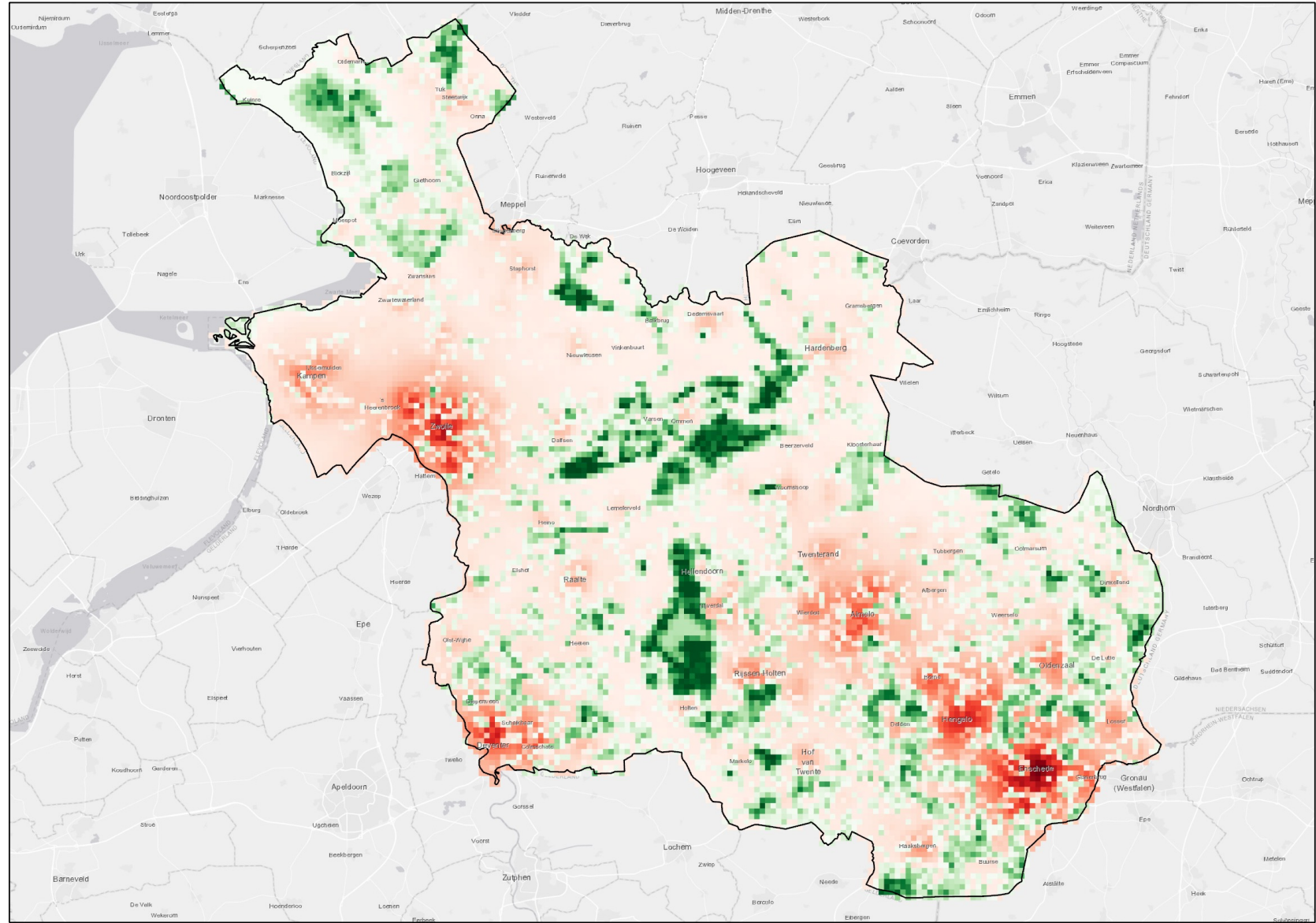
1. Recreatie en toerisme in het landelijk gebied heeft de wind mee

- Effect van natuur en groen op gezondheid is bewezen
- Groei van recreatie en toerisme
- Het landschap wordt gewaardeerd:
 - verrassend (74%)
 - afwisselend (73%)
 - nog veel te ontdekken in de toekomst (80%).
- Landelijk gebied is de bestemming van een groot deel van de uitjes en vakanties

1. Wat gebeurt er in het landelijk gebied?

- De steden groeien
- Bewoners willen naar buiten
- Vooral behoefte rond de steden

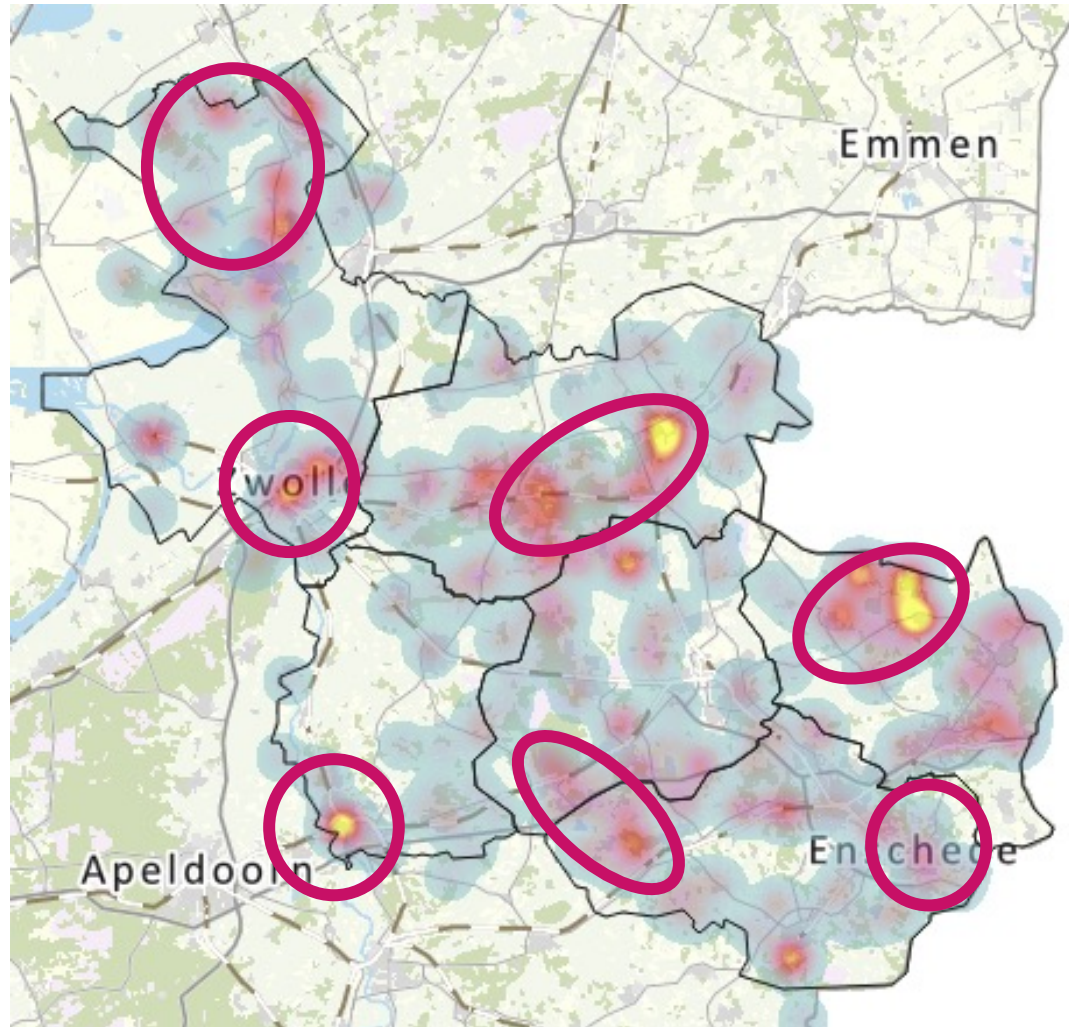
1. Wat gebeurt er in het landelijk gebied?

- Toerisme groeit door
- Prognose NBTC 2030 nog steeds actueel
- Herstel na corona
- Groei toerisme zet door, maar vlakt wel af.
- Hoeveel overnachtingen in 2030? (9,5 miljoen in 2030?)
- En wat betekent dat per regio?

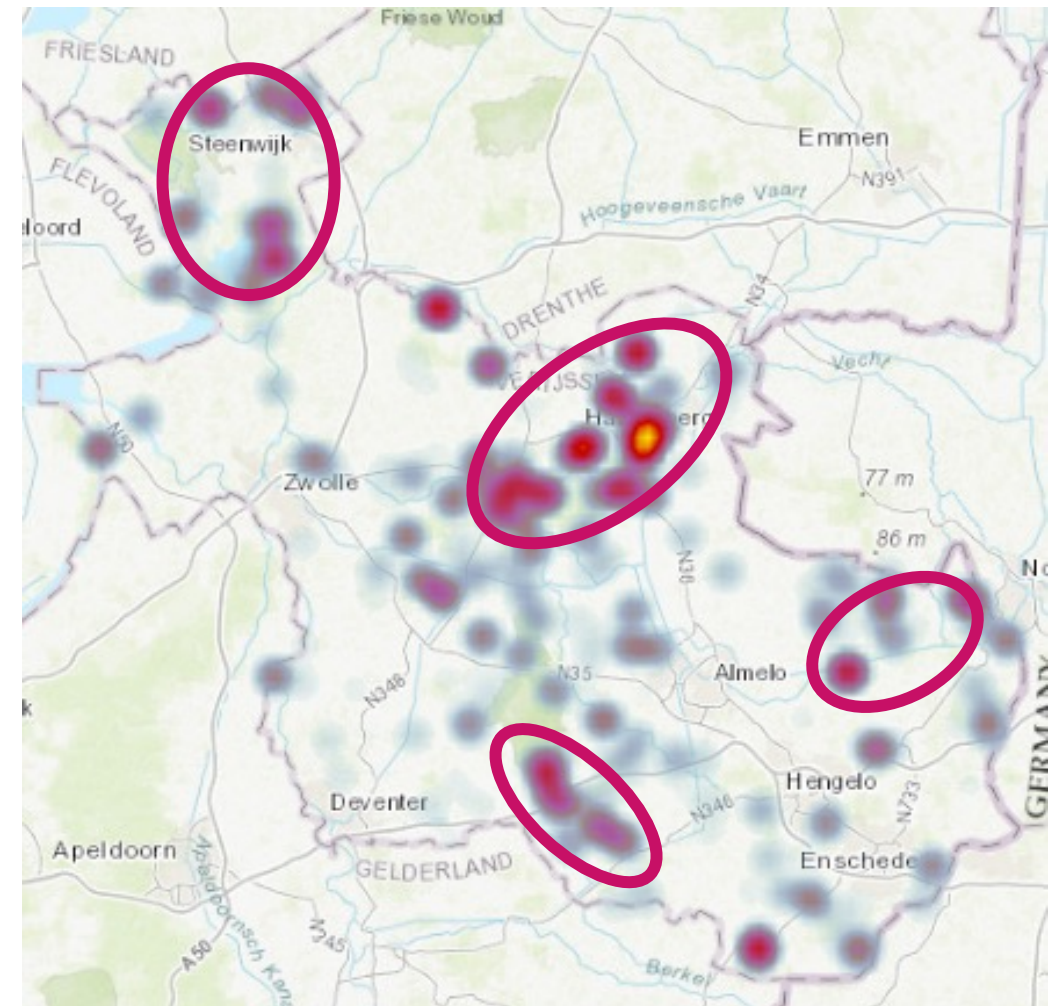

1. Wat gebeurt er in het landelijk gebied?

CMS Marketing Oost (locaties)

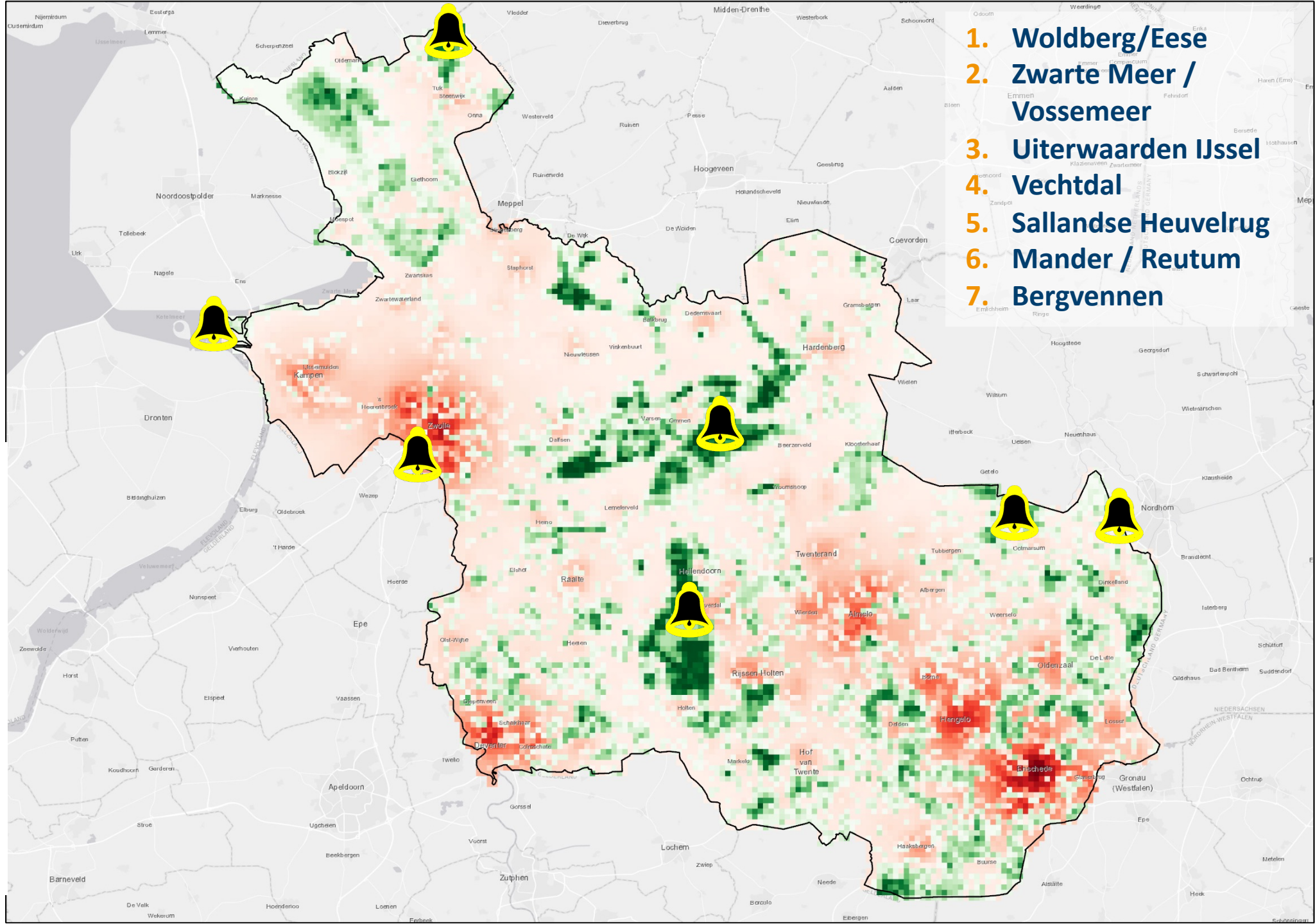
Parkenbank (aantal eenheden)

- Toerisme groeit
- Bij ongewijzigd beleid, vooral op de huidige locaties

*NNN-gebieden met
recreatie als knelpunt
genoemd in WKW*
Bron: Beschrijving
Wezenlijke Kenmerken en
Waarden van het NNN in
Overijssel, Tauw 2020

*(achtergrond:
Confrontatie
recreatieaanbod en –
behoefte in
recreatieplaatsen)*

1. Wat gebeurt er in het landelijk gebied?

Een sterk sociaal-economisch platteland

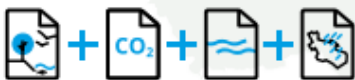
Behoud (bij voorkeur verbeteren) welzijn en welvaart Overijsselse plattelandsbewoners

Toekomstbestendige agrarische sector

Duidelijke kaders en randvoorwaarden voor waardering producten en diensten die de boer levert

Natuur versterken

3X
Doelen
centraal

Overijssel kent een indrukwekkend platteland. Meer dan 90% van ons grondgebied is landbouw of natuur

Ons landelijk gebied: mooi, natuurlijk, economisch sterk en leefbaar

Ontwerp PPLG Overijssel

juni 2023

1. Wat gebeurt er in het landelijk gebied?

3x
Randvoorwaarden

Samenwerken in de gebieden

Het WAT van de natuur- en klimaatdoelen is bepaald, HOE en WAAR bespreken we samen evenals de sociaal-economische impact en het landbouwperspectief

Alle sectoren dragen bij aan de realisatie van de doelen

Evenredige balans tussen agrarische sector, industrie, mobiliteit en bouw als het gaat om stikstofreductie

Alles hangt samen

We pakken de natuur-, water- en klimaatopgaven in één keer op. Zo creëren we synergie en werken we elkaar niet tegen. Ook komen we met één verhaal naar de keukentafel.

Boeren die met hoog productieve landbouw doorgaan

Op dezelfde of op een andere plek

Boeren die hun bedrijfsvoering aanpassen aan de omgeving

Boeren die stoppen

Goede regeling

3x
Maatwerk

1. Wat gebeurt er in het landelijk gebied?

Doelen PPLG

1.
Sociaaleconomische
kwaliteit

2. Perspectief
landbouw

3. Natuur

4. Water

5. Klimaat

1. Wat gebeurt er in het landelijk gebied?

Budget PPLG

(bijv. 10 miljoen per jaar voor leefbaarheid)

	Omschrijving maatregel:	Eenheid	Aantal	Prijs/eenheid Excl BTW	Totaal: Excl BTW
1	Maatregelen sociaal-economische kwaliteit	jaren	12	10.000.000	120.000.000
2	Gebiedsprocessen gebieden meervoudige opgave	aantallen	40	5.000.000	200.000.000
3	Gebiedsprocessen perspectief landbouw (projecten niveau boer-buurt)	aantallen	100	250.000	25.000.000
4	Bevorderen grondgebondenheid melkveehouderij en vermindering emissies veehouderij (opkoop indicatieve mix melkvee/varkens/pluimvee/kalveren bij omvorming/extensivering/beëindiging veehouderijen (o.a. doorhalen productierechten/afwaardering bedrijfsgebouwen)	aantallen	1.450	1.000.000	1.450.000.000
5	Natuur inclusieve landbouw i.c.m. beheer leefgebieden VHR soorten, wateropgave KRW en klimaatopgave (afwaardering gronden en/of beloning ecosysteemdiensten (30-jaar))	ha	64.000	32.280	2.065.920.000
5a	Volledige schadeloosstelling	ha	18.945	12.105	229.329.225
6	Inrichtingskosten gebieden met meervoudige opgave (waterhuishouding)	ha	10.000	9.000	90.000.000
6a	Inrichtingskosten groenblauwe dooradering, inrichting houtwal	ha	2.250	25.000	56.250.000
6b	Inrichtingskosten groenblauwe dooradering, kruidig	ha	2.250	7.888	17.748.000
7	Investeringen verduurzaming landbouwbedrijven/innovatie	%	13%	2.703.000.000	351.390.000
8	Nieuwe natuur (2.445 ha, waarvan 2.100 ha buiten het NNN)	ha	2.445	68.595	167.714.775
8a	Inrichtingskosten nieuwe natuur	ha	2.445	40.000	97.800.000
9	Inrichtingskosten bos	ha	2.000	24.942	49.884.000
10	Kosten rondom grondopgave. (inzet rentmeester, taxateur, notaris en kadaster)		1	28.000.000	28.000.000
11	Risico-opslag	%	5%	4.949.036.000	247.451.800
	Totaal:				5.196.487.800

3. Transitie landelijk gebied: kansen over en weer

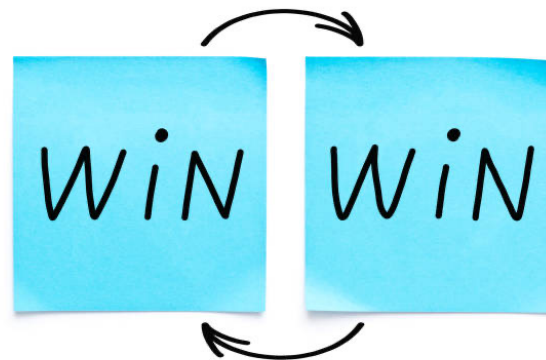
- Recreatie en toerisme bieden kansen in de transitie

- Recreatief ondernemerschap
- Herbestemming agrarische gebouwen
- Economische dynamiek en werkgelegenheid

- En omgekeerd:

- Recreatief aanbod combineren met groenblauwe dooradering
- Natuurgebieden recreatief ontlasten
- Ontwikkeling van aanbod

3. Aan de slag

- Lekker vaag / abstract / weinig concreet
 - Dit deden we toch al lang?
- Beter: nieuwe opgaven vragen om nieuwe inzichten
- Slimmer: niet alles hoeft overal
- Urgenter: vraag neemt toe, budgetten nemen af

10 ontwikkelprincipes vrijetijdseconomie voor PPLG

Druk afleiden van
(overbelaste)
hotspots

Beken als recreatieve
drager

Erfgoed als aanjager

Water om te
zwemmen

Natuurinclusief ook
recreatie-inclusief
(dooradering)

Lokale productie voor
de vrijetijdseconomie

Nieuw toeristisch
ondernemerschap

Herbestemming
agrarische gebouwen
voor recreatie

Snelfietsroutes
richting de
vrijtijdsbestemming

Stad en groen
verweven

Natuurinclusieve VTE
sector

Druk afleiden van (overbelaste) hotspots

Context	Delen van Sallandse Heuvelrug worden te zwaar belast voor recreatie. De 2 poorten hebben een (boven)regionale functie. Bij groei van de recreatievraag, gaan bezoekers juist naar deze plekken toe.
Het principe	De recreatieve druk afleiden. Van Poort Nijverdal naar het noorden en van Poort Holten naar het zuiden en oosten, door het maken van nieuwe aantrekkelijke “poorten”, zoals De Pas Haarle en De Borkeld Holten.
Aandachtspunten	Moet samengaan met communicatie, marketing, beperken van groei bezoekers op drukke plekken (zoals paden/wegen afsluiten, verplaatsen voorzieningen). Gebiedsontwikkeling nieuwe voorziening vraagt zorgvuldige planning en zoning.
Type gebied	<i>(Boven)regionale VTE hotspots</i>
Bouwsteen	
Bijdrage	<i>Sterk sociaal-economisch</i>
PPLG doelen	<i>Toekomstbestendige agrarische sector Natuur versterken</i>

Beken als recreatieve drager

Context	Beken hebben in het landelijk gebied een belangrijke rol in systeemherstel. Langs beken moet landbouw minder intensief (geen bemesting bijv).
Het principe	Wandelpaden aanleggen langs de beken, zodat dorpen/steden en landelijk gebied met elkaar verbonden worden. door te wandelen op boerenland (en daar een vergoeding voor te geven), krijgt de grond langs de beek extra waarde voor de boer.
Aandachtspunten	Regeling boerenlandpaden: zekerheid en flexibiliteit voor de boer. Evenals aandacht voor regels mbt wandelen over boerenland. Aansluiting op wandelnetwerk.
Type gebied	<i>Langs beken</i>
Bouwsteen	
Bijdrage PPLG doelen	<i>Sterk sociaal-economisch Toekomstbestendige agrarische sector Natuur versterken</i>

Lokale productie voor de vrijetijdseconomie

Context	Voor blijvende boeren die zich richten op het produceren van specialiteiten (ipv bulkmarkt) is afzetpotentieel van belang. Streekproducten dragen bij aan beleving van de streek door bezoekers.
Het principe	Verkoop van producten uit de streek in de gastvrijheidseconomie
Aandachtspunten	Logistiek is sterk van invloed op winstgevendheid. Samenwerking nodig tussen aanbieders en afnemers.
Type gebied	<i>Nabij concentratie van verblijfstoerisme Nabij steden</i>
Bouwsteen	
Bijdrage PPLG doelen	<i>Sterk sociaal-economisch Toekomstbestendige agrarische sector Natuur versterken</i>

Nieuw toeristisch ondernemerschap

Context	Een deel van de boeren zal het bedrijf gaan beëindigen. De gastvrijheidssector biedt verschillende kansen om te ondernemen.
Het principe	Ontwikkeling van onderscheidende duurzame concepten die inspelen op VTE-visie in de streek.
Aandachtspunten	Locatie van agrarisch bedrijf niet automatisch beste locatie voor VTE bedrijf. Ondernemerschap in gastvrijheidssector moet je liggen. Gelijk speelveld met bestaande VTE ondernemers qua ruimtelijke regelgeving.
Type gebied	<i>In gebieden waar meer toeristisch aanbod gewenst is. Met name bij zones waar spreiding aan de orde is.</i>
Bouwsteen	
Bijdrage PPLG doelen	<i>Sterk sociaal-economisch Toekomstbestendige agrarische sector Natuur versterken</i>

STELLINGEN

Stellingen

- 1. De vrijetijdssector is meer een kans voor het landelijk gebied, dan dat het een bedreiging is**
- 2. Als stakeholder in de vrijetijdssector moet ik weten welk gebiedsproces er in mijn omgeving speelt**
- 3. De vrijetijdsector is nu al voldoende geborgd in de verschillende ruimtelijke en gebiedsprocessen**
- 4. Recreatief medegebruik van agrarisch gebied is een belangrijke aanvulling op ons toeristisch-recreatief product**
- 5. Openbare voorzieningen voor toeristen en recreanten (denk aan wandel-/fietspaden, zwemplassen) moeten door de overheid betaald worden**

